

KPMG Perspektifinden Fintech Sektörüne Bakış

CarbonNeutral.com

KPMG Turkey sertifikalı bir
CarbonNeutral® şirkettir

2021

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

Genel değerlendirme

Rekabet koşullarının büyük bir hızla değiştiği günümüzde şirketler, sektör fark etmeksizin hizmetlerini yeniden şekillendirme çabası içerisinde yer alıyorlar. Ağırlıklı olarak müşteri taleplerinin yön verdiği ve rekabetin körüklediği bu süreç, şirketler için daha hızlı ve daha güvenli çözümler üretmeyi zorunlu kılıyor. Bu gereksinim, istihdam artışı ya da şubeleşme gibi klasik metotların etkinliğini de önemli ölçüde azaltıyor.

Rekabet koşullarındaki değişimin başka bir önemli unsuru ise yeni nesil şirketler. Mevcut pazar ve iş modellerinde yeni yaklaşımlar benimseyen “start-up”lar, iş yapış biçimlerindeki genel kabullerin sınırlarını zorluyor ve hatta bazı zamanlarda yıkıyorlar. Eski nesil şirketler ise bu cephede nasıl mücadele edecekleri konusunda büyük zorluklarla karşılaşabiliyorlar.

Yer yer eski modelleri kopyalayıp geliştiren, bazense oyunun kurallarını baştan yazan bu şirketler önümüzdeki dönemin iş dünyasını şekillendirecekler. Bunun en güzel göstergesi olarak son yıllarda hayatımıza giren yeni iş alanlarını yeniden anımsamak yeterli olacaktır: Bulut teknolojileri, yapay zekâ destekli müşteri hizmetleri, robotik endüstriyel çözümler, otonom araçlar ve hatta gıda ürünlerinde kullanılan yüksek teknoloji inovasyonlar sadece birkaç yıldır hayatımızda.

Şirketlerin bu dinamikler çerçevesinde sağlıklı iş modelleri kurabilmesinin anahtarı ise büyük oranda yeni nesil teknolojilerin kullanımından geçiyor. Teknoloji kullanımının geleneksel bir şirkette yaratacağı katkı, ağırlıklı olarak yönetsel kabiliyetlerle ilintili. Start-up’lar ile geleneksel şirketlerin potansiyel iş ortaklıkları, büyük belirsizlikler barındırmakla birlikte pek çok sorunun çözümünde kilit rol oynayabilir.

Bu noktada, çok sayıda start-up’ın yaşam süresini oldukça kısaltan bütçe, yönetim, nakit akış ya da yanlış iş planlaması gibi hataları yapmayan şirket sayısının da artması gerektiği bir gerçek. Diğer bir gerçek ise maliyet avantajlarının yanı sıra kurumsal dönüşümü de hızlandırması beklenen bu iş birliklerini yakın gelecekte daha sık duyacağımızdır.

Bu iş birlikleri hem geniş müşteri tabanları hem teknolojiye olan eğilimleri hem de güvenlik konusundaki hassasiyetleri sebebiyle finansal kesimde daha yoğun olarak yaşanıyor ve yaşanacak. Kurumsal geçmişli oldukça eski olan çok sayıda yabancı ve yerel bankanın gerek finansal çözümler gerek mevzuat sebebiyle geliştirmek durumunda kaldıkları kanallar gerekse de siber güvenlik alanlarında yeni kurulan fintech start-up’larıyla iş birliği kurdukları biliniyor. Çoğu zaman başarıyla sonuçlanan bu girişimler finansal kesimin sektörel geleceğinin de ne yöne doğru evrildiğine dair güçlü bir işaret sunuyor.

İnternet teknolojilerinin kitlesel kullanıma sunulduğu ilk yıllardan itibaren popüler bir konu olan dijital bankacılık, hızlanan internet iletişimi, gelişen mobil teknolojiler ve genişleyen toplumsal erişim ile birlikte dünya genelinde en hızlı büyüyen alanlardan biri olarak anılıyor.

Üstelik, salgın sürecinde ivmelenen bu eğilimin salgının tamamen geride kalacağı yakın gelecekte de kaybolmayacağını ifade etmekte fayda var. Salgın sonrası süreçte, özellikle finansal kesimin içinde bulunduğu bu dönüşüm süreci tüm hızıyla devam edecek.

Yüzlerce yıllık klasik bankacılığın karşısında henüz 10 yıllık geçmişe sahip “fintech” adeta fırtınalar yaratıyor.

Küresel fintech görünümü

Salgın döneminde daha da güçlenen küresel teknoloji dönüşümü rüzgârı artık pek çok sektörün geleceğinin temel taşı konumunda. En geniş ifadeyle finansal hizmetlerde hız, kolaylık ve güvenlik unsurlarını bir arada sunan fintech sektörü de görece kısa geçmişine rağmen her yıl üzerine koyarak büyümeye devam ediyor.

Bankacılık sektörünün artık bütüncül bir müşteri deneyimi olarak değerlendirildiği günümüzde, finans sektörü dışında kurulan start-up'ların bankalar tarafından sunulan hizmetlerde rekabette öne çıktığı bir gerçek. Fintech şirketleri fonlama, ödeme sistemleri, elektronik cüzdan, elektronik ticaret, elektronik sigorta ve belki de hepsinden çok gündemde yer bulan kripto paralar gibi alternatifler ürünlerle donanmış durumda.

İlk dönemlerde öncelikle gelişmiş ülkelerde kabul gören dijital bankacılık sonraki dönemde dünya nüfusunun yoğunlaştığı Asya ve Latin Amerika ülkelerinde hızlandı, gelişmekte olan tüm ülkelerde hızla büyüme kaydetmeye devam ediyor.

2015-2020 yılları arasındaki 5 yıllık dönem içerisinde global arenada fintech alanına ortalama her yıl yaklaşık 30 milyar dolar yatırım yapıldı. Küresel fintech piyasasının 2019 sonu itibarıyla 5,5 trilyon USD büyüklüğe ulaştığı tahmin ediliyor. Sektörün önümüzdeki beş yıllık süreçte de yıllık ortalama %23,5 bileşik büyüme oranına erişeceği düşünülüyor. Piyasanın alt segmentlerinde ise liderlik yapay zekâ çözümleri üreten şirketlerin uhdesinde ve bu görünümün 2025 yılına dek sürmesi bekleniyor.

Bu dönüşüm sürecinde küresel bankacılık sektörü de hem maliyet düşürmek hem yeniliklere imza atmak hem de müşteri tabanını geliştirmek adına bu tehdidi birleşme ve satın almalar yoluyla fırsata çevirme gayretinde. 2023 yılında müşteri hizmetleri robotlarının bankalara 7,3 milyar USD; yapay zeka uygulamalarının ise sigorta sektörüne 1,3 milyar USD kazandıracığı tahmin ediliyor.

Open Banking Expo tarafından gerçekleştirilen 2020 yılı anket sonuçlarına göre, finansal kurumların %89'luk kısmı yeni ürün geliştirme sürecini mevcut kaynaklarını kullanmak yerine iş birlikleri ile yürütme konusunda eğilimli görünüyor. Bunun yanında, The Financial Brand'in analizine göre finansal kurumların %60'ı finansal teknoloji şirketlerini potansiyel partnerler olarak görüyor. Finansal kurumlarla fintech şirketlerinin işbirlikleri API (uygulama programlama arayüzü) portalları kanalıyla da destekleniyor.

Fintech start-up'ları ile bankaların ortaklıkları mevcut ihtiyaçların ötesine geçebilecek büyük bir potansiyel barındırıyor. Özellikle varlık yönetimi mecrasında müşterilere daha etkin hizmet sunabilmek ya da yapay zekâ çözümlerinin sisteme dahil edilmesi sayesinde tamamen kişiselleştirilmiş deneyimler sunabilmek buna birer örnek olarak gösterilebilir.

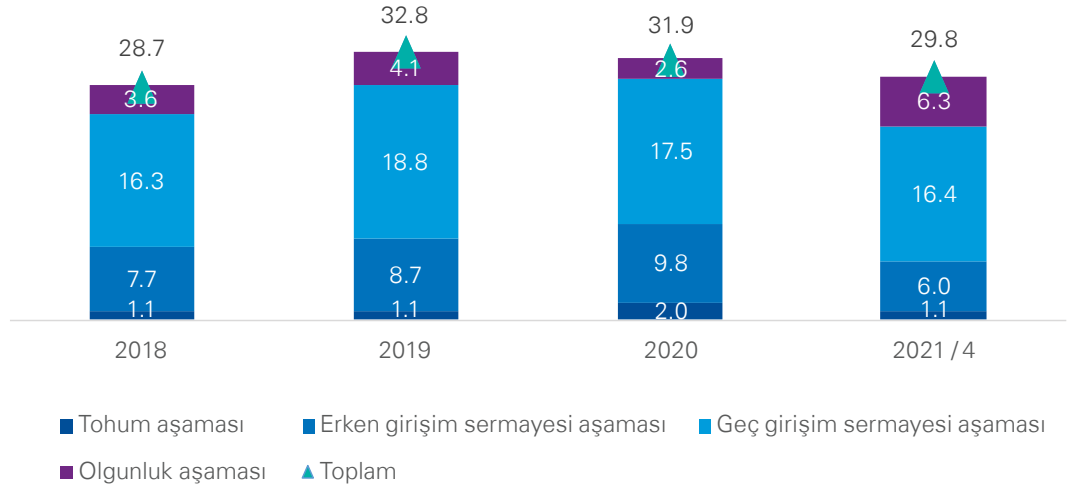
Çok güçlü temellere oturan bu eğilimin önünde ise mevzuat düzenlemeleri, doğru ürünün tespiti, yerleşik kurum kültürünün yarattığı çatışmalar gibi sorunlar öne çıkıyor.

Startup Genome'un 2020 araştırma sonuçlarına göre küresel fintech ekosistemi beş ana merkeze sahip. ABD'de Silikon Vadisi ve New York, Avrupa'da Londra, Asya'da ise Singapur ve Pekin. Bu beşli dışında, Şangay, Boston, Hong-Kong, Paris, Chicago, Los Angeles ve Toronto da önemli merkezler olarak kabul ediliyor.

Bu denge içinde Asya liderliği ele almış durumda. Özellikle Çin'in sahip olduğu veri ve kaynaklar, yeni geliştirmeler için eşsiz bir habitat sağlıyor. Bu habitat, geliştirmelerin yanında test ve yüksek hacimli işlemler için de son derece uygun. Buna örnek olarak Çin menşeli Alipay'i işleten Ant Grup'un 2019 ödeme aracılığı hacminin Paypal'un 24 katı olduğu gösterilebilir.

Yıllık küresel fintech fonlama tutarı (milyar USD)

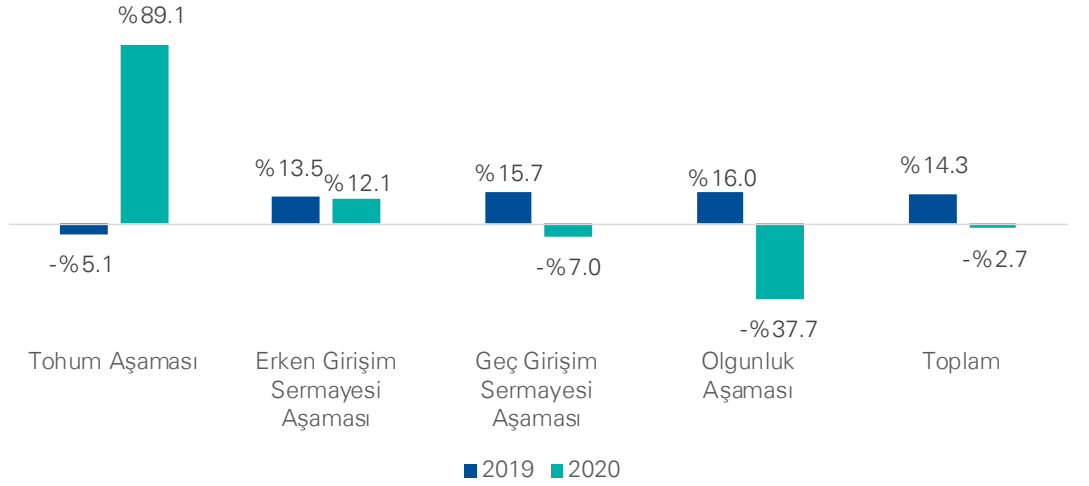
Kaynak: Startups.watch

Sektörde küresel yatırımlar, 2021 yılının ilk çeyreği itibarıyla çeyreklik dilimler içinde rekor kırdı. 2018 yılının ikinci çeyreğindeki seviyeyi aşan yatırım hacmi içinde Ant Group'un 14 milyar USD'lik toplam yatırımı ön plana çıkıyor. Yine bu çeyrekte, toplam tutarı 100 milyon USD'yi aşan 57 büyük proje fonlandı ve bu da kendi alanında bir rekor olarak kayıtlara geçti. Küresel yatırım hacmindeki bu artışın Afrika dışında tüm bölgelerde yaşandığı görülüyor.

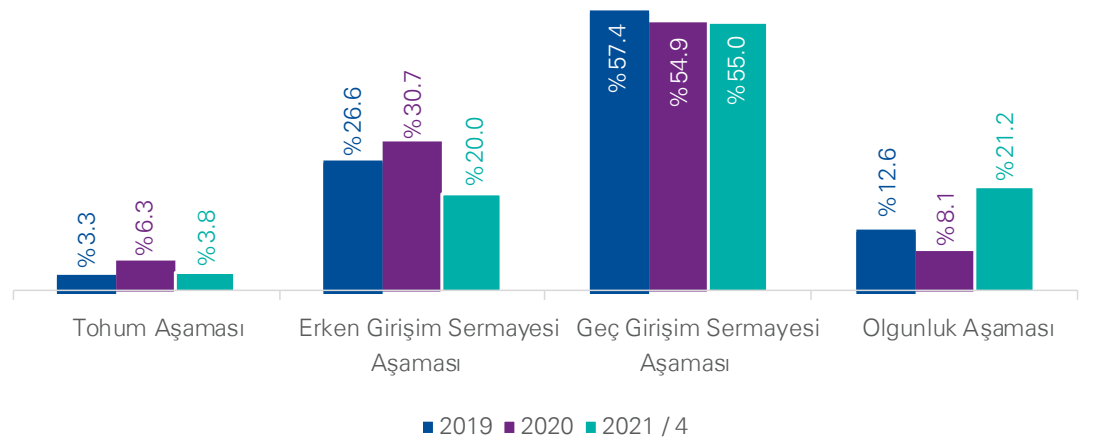
Fintech şirketleri, 2020 yılını toplam 31 milyar USD yatırım olarak tamamladı. Bu değer 2021 yılının Nisan ayı sonunda ise 29,8 milyar USD seviyesine ulaşmış durumda. Diğer bir ifadeyle 2021 yılının üçte birlik süresi itibarıyla, bir önceki yılın toplam fonlama miktarının %93'ü yakalanmış durumda.

Fonlamada girişimin aşamasına göre büyüme oranları

Kaynak: Startups.watch

Girişimin aşamasına göre toplam yatırımdan alınan paylar

Kaynak: Startups.watch

Sektörde geleneksel finansal kurumlarla yapılan işbirliklerinin yanında rekabette de yoğunluk yaşanıyor. Açık bankacılık sistematığının yaygınlaşması ile birlikte, bankaların tüm fonksiyonlarını yerine getirebilen daha küçük bankalar da ellerini güçlendiriyorlar.

Bu noktada açık bankacılık kavramına da bir parantez açmak faydalı olacaktır.

Açık bankacılık (Open Banking), geleneksel bankaların API'lerini (Aplication Programming Interface | Uygulama Programlama Arayüzü) erişime açarak harici geliştiricilere yeni araçlar geliştirilmesini sağlayan sistem olarak özetlenebilir. Bu çerçevede, müşterilerin finansal bilgileri, gizlilik ilkelerine uygun olarak ve hukuki çerçeve içinde diğer geliştiricilerle paylaşılır. Bu sayede, müşterilerin finansal kabiliyetleri artarken rekabet paralelinde şeffaflık ve maliyet tasarrufu avantajları yaratılabiliyor.

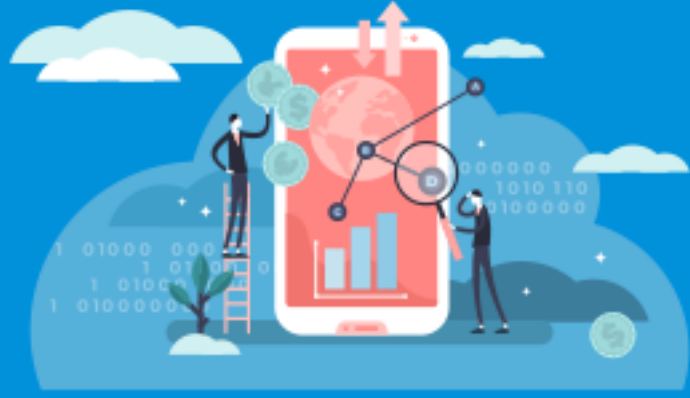
Açık bankacılık tanımında yer alan API ise bir uygulamanın fonksiyonlarına üçüncü tarafların erişebilmesi ve fonksiyonların kullanılabilmesini sağlayan arayüz olarak özetlenebilir. API kullanımı, geliştirilen bir programda, arzulan bazı fonksiyonların hazır olarak kurgulanabilmesini sağladığından aynı anda hız, ekonomi ve otomasyonu bir arada sunabilir.

"Challenger Banks" (Meydan Okuyan Bankalar) "Neo Banks" (Yeni Bankalar) olarak bilinen bu kurumlar, yeni nesil yapıları ile teknolojiyi en üst seviyede kullanıyorlar.

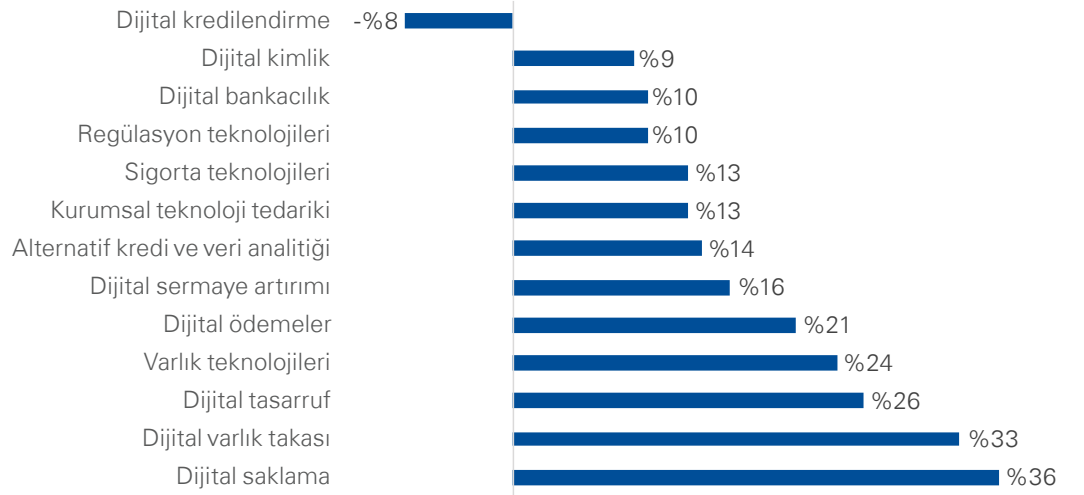
Fiziksel varlıkları bulunmayan, sunduğu hizmet adedi görece kısıtlı olan ancak pek çok alanda etkinlik sağlayan Yeni Bankalar ile yerleşik oldukları ülkelerde bankacılık lisansı ile faaliyet gösteren Meydan Okuyan Bankalar, sundukları çözümlerin yarattığı taleple birlikte göz alıcı bir büyüme trendi içindeler. 2018 yılını 18 milyar USD büyüklükle kapatan bu sektörün 2027 yılına dek %46,5 gibi bir bileşik ortalama büyüme ile yoluna devam edebileceği öngörülüyor. Bu da, sektörün 30 kattan fazla bir büyüme yakalayacağı anlamına geliyor. Bu sınıftaki bankaların büyüklükleri küresel bankacılık ölçeğinde (bankacılık sektörünün 2019 sonu aktif büyüklüğünün 155 milyar USD olduğu tahmin ediliyor) halen çok küçük olsa da, sektörün 'üstel' büyüme hızı bu farkın büyük bir süratle kapanabileceğini gösteriyor.

Bu potansiyele örnek olarak, Trading Platforms'un 7 Amerika menşeli Meydan Okuyan Banka'nın 2020 yılında müşteri sayısını %39 artırarak 28 milyondan 39 milyona çıkartması gösterilebilir.

Sektörün ürünlerindeki büyüme hacimlerine baktığımızda ise dijital kredilendirme dışında neredeyse tüm hizmetlerde yıllık bazda çift haneli büyüme göze çarpıyor.

Hizmetlerde büyüme oranı (2020/6)

Kaynak: WEF / The Global Covid 19 Fintech Market Rapid Assessment Study

Bu kırılım içinden, dijital ödeme hacmini örnek olarak ayrıştıracak olursak, 2020 yıl sonunda 5,2 trilyon USD'ye ulaşan hacmin 2023 sonunda 6,7 trilyon USD'ye ulaşması bekleniyor.

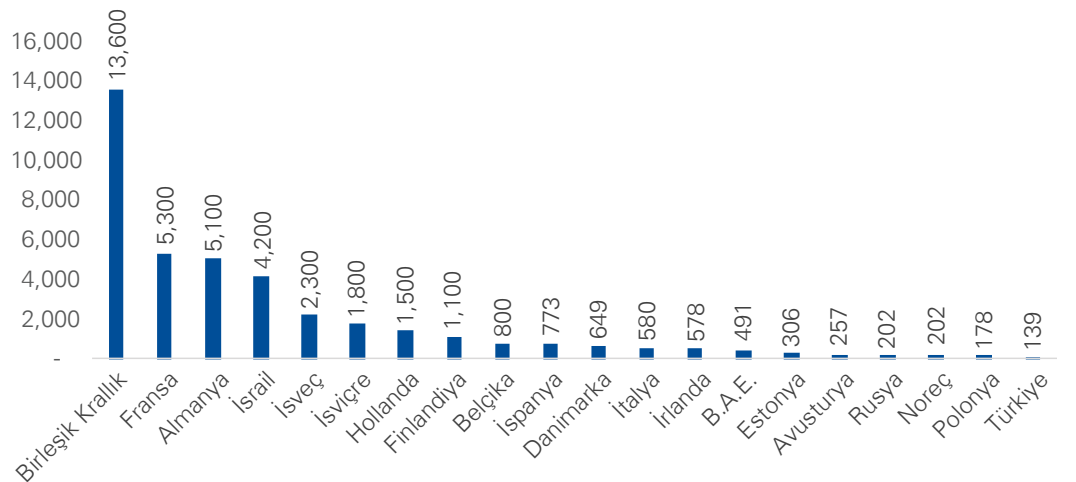
Yerel fintech görünümü

Salgın dönemi, ülkemizde de fintech sektörü adına küresel trende paralel bir eğilimin yaşanmasını sağladı. Ülkemizde fintech ekosistemi bankacılık sisteminin de güçlü desteği ve iştahı ile giderek büyüyor. Sundukları hizmetlerin hızı ve kalitesini artırmak için büyük çaba gösteren bankalar yeni girişimlerin sundukları yaklaşımları büyük bir hızla benimsiyorlar.

Salgın döneminde güçlenen “temassız işlem” eğilimi, yeni teknolojilerin hızla devreye alınması gereksinimini destekliyor. Bu görünüm de fintech start-up’larının büyüebilmesi için eşsiz bir pazar altyapısı oluşturuyor. Yapılan iş birliklerinin getirdiği çatışma alanları ise önünde sonunda iki tarafın da kazanç sağladığı bir değer yaratımı ile sonuçlanıyor.

Ülkemiz, Avrupa kıtasında 2020 yılında aldığı 139 milyon fonlama ile Polonya’nın ardından 18. sırada yer alıyor. Listenin ilk üç sırasında ise 13,6 milyar USD ile Birleşik Krallık, 5,3 milyar USD ile Fransa ve 5,1 milyar USD ile Almanya yer alıyor. Bu hacim, sadece Ortadoğu ülkeleri dikkate alındığında ise ülkemizi 3. sırada tutuyor.

Avrupa ve Orta Doğu ülkelerinde 2020 yılı fonlama hacimleri (milyon USD)

Kaynak: Crunchbase, Dealroom, Startups.watch

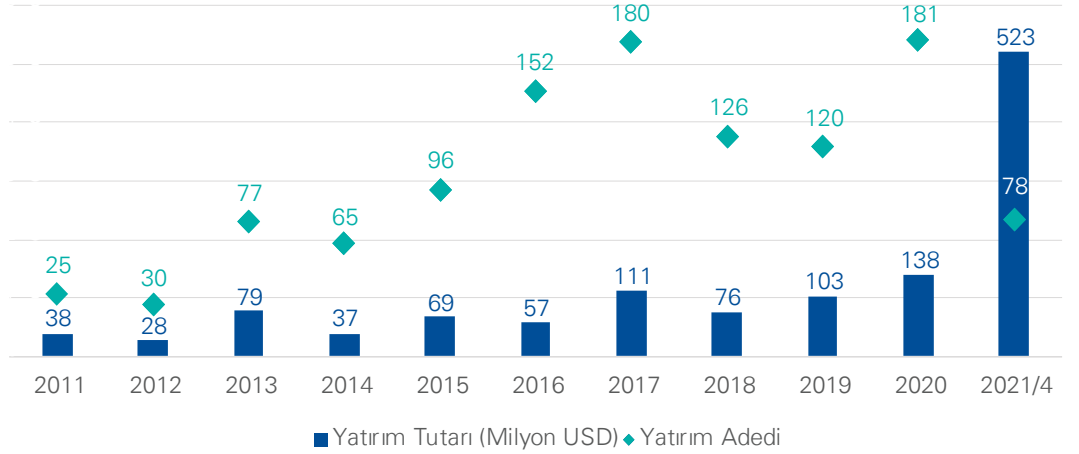

Finansal teknoloji yatırımları dışında, ülkemiz oyun sektörünün de öne çıktığını ifade etmek gerekiyor. 2020 yılında Peak Games'in dünya devi Zynga'ya satışı ve ilk Unicorn'umuza kavuşmamızın ardından elektronik oyun sektöründeki faaliyetler devam ediyor. 2021'in ilk dört ayında 17 oyun şirketi 65 milyon USD yatırım almayı başardı. Bu noktada, değeri 1 milyar USD'yi aşan toplam 3 şirketimiz olduğunu ifade etmek gerekiyor. Peak Games dışında, uluslararası açılımlarıyla hizmet ağını geliştiren Getir ile Trendyol bu listenin diğer elemanları. Bu noktada, 2019 ve 2020 yılında ülkemizde kurulan yeni nesil şirketlerin sektörel kırılımında oyun sektörünün ilk sırada olduğunu da anımsatmakta fayda var.

Ülkemizde, start-up'lar Nisan 2021 itibarıyla 78 anlaşma ile 523 milyon USD sermaye yatırımı çekilmiş durumda. Bu hacim içinde de oyun sektörünün payı 65 milyon USD seviyesinde. Hacimdeki bu hızlı artışın Getir'in sağladığı fonlama olduğunu da ifade etmek gerekiyor. Getir hariç çekilen yatırım tutarı 95 milyon USD seviyesinde.

Türkiye'nin yatırım performansı

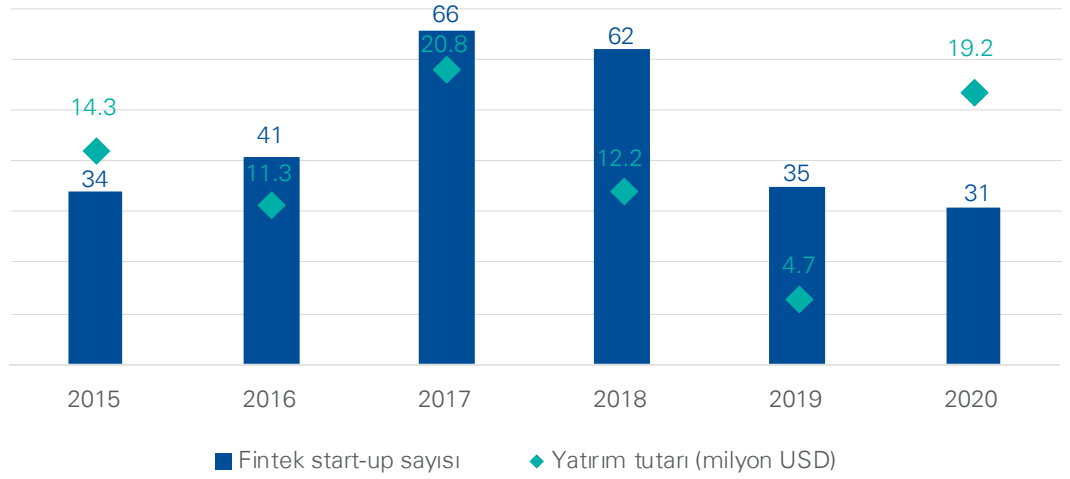

Kaynak: Startups.watch

Ülkemizdeki start-up'lara fintech şirketleri özelinde bakacak olursak, 2020 yılında 31 şirketin kurulduğunu görüyoruz. Bu seviye önceki yılların altında olmakla birlikte, bu projelere sağlanan sermaye girişi 2017 sonundan bu yana izlenen en yüksek seviyede.

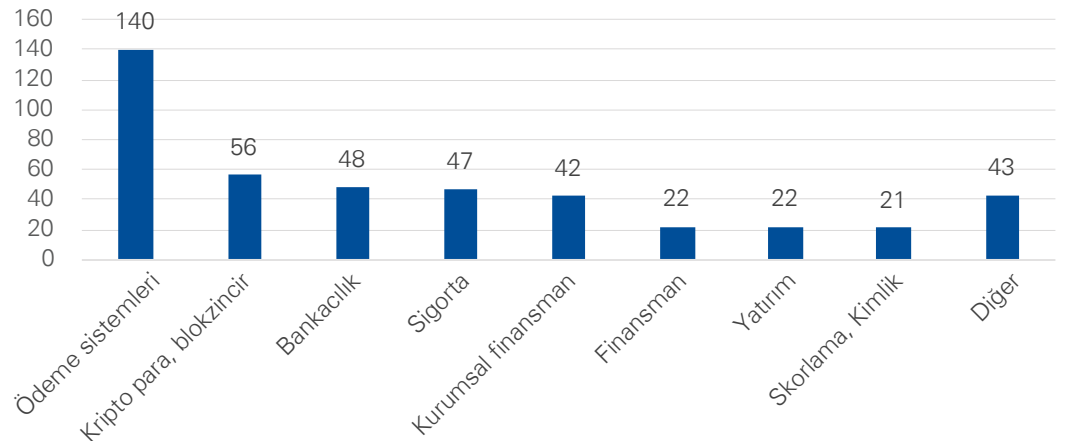
Türkiye’de yeni fintech yatırımları ve sermaye girişleri

Kaynak: Startups.watch

Ülkemizde, Mart 2021 itibarıyla var olan 441 fintech şirketinin %80’inden fazlası varlığını sürdürüyor. Kurulan şirketlerin odaklarına baktığımızda ise 2017-2019 dönemini domine eden kripto para şirketlerinin yerini 2020 yılında bankacılık işlemlerine odaklanan şirketleri almış durumda. Ödeme sistemleri şirketleri ise bu dönemde en çok sayıda kurulan şirketler olmamakla birlikte, toplamda adetsel olarak uzak ara lider konumdadır.

Türkiye fintech ekosistemi - şirket sayısı / sektörel kırılım

Kaynak: Startups.watch

Beklentiler

Dünya nüfusunun hali hazırda yüzde 30'unun finansal hizmetlere erişemediği düşünüldüğünde bu alandaki gelişmelerin, yüksek potansiyel ile birlikte daha da hızlanacağı muhakkak görünüyor.

Finansal teknoloji sektörü genel itibarıyla son yıllara damga vurdu ve gelecek yılların da manşetleri bu alandan çıkacak. Yine de sektörün henüz çok yeni ve geliştirmelere son derece açık bir yapısı olduğunu akıldan çıkarmamak gerekiyor.

Konvansiyonel bankacılık devleri satın alma ve stratejik ortaklıklarla bu alandaki açıklarını kapatırken iş tutuşları geri dönülmez bir şekilde değişiyor. Klasik bankacılık yerini kelimenin tam anlamıyla dijital bankacılığa bırakıyor.

Yeni nesilden girişimcilerin, yüzlerce yıllık geçmişleri olan finansal kurumların oyun alanlarına girmesi bundan çok değil 15 yıl öncesine kadar hayal edilemeyecek bir durumdu. Ancak bugün finansal teknoloji şirketleri üstel bir hızla büyümeye, gelişmeye ve geliştirmeye devam ediyorlar. Bu süreç, yaratılan değer daha önce eş görülmemiş bir hızla büyümesini sağlıyor. Bu durum, son 10 yıllık periyotta sektörde faaliyet gösteren şirketlerin değerlerinin onlarca kat artmasını sağlarken, Mayıs ayının ilk haftasında fintech satın alma operasyonları için organizasyonel bir değişime giden Goldman Sachs gibi bankacılık devlerinin de dikkatlerini yoğun bir şekilde bu alana kaydırıyor.

Finansal kurumlarla fintech şirketleri arasındaki rekabet, ortak faydanın maksimize edilmesi felsefesiyle evrilerek güçlü bir ortaklık vadediyor. Bu trend, yakın gelecekte iş birliklerinin daha da güçlenmesi beklentisini besliyor.

2020 yılı bu görünüm içinde sektörün önemini kritik seviyeye taşıyan bir dönem oldu. Bu yılda, sektörün büyüme trendlerini beslerken ABD, Çin, Kanada, Hindistan, Hollanda, Brezilya ve hatta Suudi Arabistan ve Uruguay'dan bile Unicornların çıkışlarına şahit olduk.

Müşteri beklenti ve taleplerinin değiştiği 2020 yılında dijital ödeme sistemlerinin iyice benimsendiğini, fintech yatırımlarının olgunlaşmaya başladığını ve kıtalar arası yatırım hamlelerinin geldiğini görüyoruz. Bu süreçte hükümetler ise düzenlemeler kanadında önemli çalışmalara başladılar.

Bu noktada, önemli olan konu ise bu müthiş trendin salgın sonrasında da devam edecek olması. Trend artık geri döndürülemez noktada ve yeni nesil uygulamalar hayatımıza bir daha çıkmamak üzere girmeye devam edecekler.

Yakın gelecekte, ABD'nin sektörel liderliğinin değişmesi beklenmiyor. Buna karşın Çin başta olmak üzere Asya'daki yatırımların da büyük bir hızla artmaya devam etmesi ve ağırlığını koruması ana senaryo dahilinde. Avustralya'nın yanı sıra Asya'da Çin, Avustralya, Singapur, Bahreyn, BAE ile Avrupa'da Polonya, Malta gibi ülkelerdeki gelişmeler yakından takip edilmeli. Bu noktada, özellikle teknoloji transferi konusunda ülkeler arasında yaşanan gerilim ve atılan adımlar yakından izlenmeli.

2021 yılında, küresel çapta ödeme sistemlerine yapılan yatırımların büyümeye devam etmesi bekleniyor. Bunun yanında ana bankacılık alanı dışında kalan destekleyici programların da (örneğin sigorta) sistem içindeki paylarının artması beklentiler dahilinde.

Yakın gelecekte gündemde kalması beklenen bir diğer konu ise kripto varlıkların popülaritesi olacak. Dijital para sistemlerinin karşı karşıya kaldığı büyük talep, zaman zaman spekülasyon fiyatlamalara yol açsa da ödeme sistemlerinde kalıcı bir değişimin ayak seslerini duymamızı sağlıyor. Uluslararası ödeme sistemlerinde dijital para birimlerinin yer almaya başlaması, bildiğimiz düzenin temelli değişmesine yol açacak.

Bunların dışında, finansal servis sağlayıcıların yenilenen ve yenisi gelecek olan düzenlemelere uyum sürecinde destek alacağı yeni yatırımlarda da artış bekleniyor. Benzer trend yeni nesil bankalar tarafında da yaşanacaktır ve bu alanda geleneksel bankalarla yeni nesil rakipleri arasında artan bir iş birliği ya da birleşme süreçlerinin yaşandığını görmemiz oldukça muhtemel.

Yakın geleceğe ilişkin beklentilere yerel perspektiften de bakacak olursak genel olarak paralel bir seyirden bahsetmek mümkün diyebiliriz.

Bu noktada, yerel tüketici alışkanlıklarının süreçlerin evrimi konusunda ana belirleyici olduğunu ifade etmek gerekiyor. Yani, yurt dışında geliştirilen bir uygulama ya da sisteminin doğrudan doğruya ithal edilmesi ya da kopyalanmasının yerel anlamda bir karşılığı olacağının garantisi yok. Toplum dinamikleri, yani risk alışkanlıkları, tüketim ve tasarruf eğilimleri, harcama eğilimleri ve benzeri farklılıklar bu noktada yerel yatırımcıların odaklanması gereken ana konular olarak öne çıkıyor.

Temel fikir olarak küresel trend zaten ana çerçeveyi çiziyor ancak yeni yatırımların tutunabilmesi ve hızla başarıya ulaşabilmesi için bu yerelleştirme sürecinin çok iyi kurgulanması gerekiyor.

Yerel anlamda fintech yatırımlarının ayrıştığı bir nokta da ülkemizin güçlü bankacılık sistemi. Finansal teknoloji alanında uzun yıllardır hem finansal hem de insan kaynakları anlamında yatırımlar yapan bankalarımız yeni yatırımların güçlü bir şekilde beslenmesini sağlıyor.

Yerel bankacılık dinamikleri de yatırımların potansiyel büyüme hızına ivme kazandıracak nitelikte diyebiliriz. TBB verilerine göre ülkemizde 28 banka internet bankacılığı 22 banka ise mobil bankacılık hizmeti veriyor. Ülkemizde 68,5 milyon kişi dijital bankacılık müşterisi. İnternet bankacılığını aktif kullanan müşteri sayısı ise 11 milyonun biraz üzerinde. Bankaların dijital kanallarında kullanım hacimleri artmakla birlikte işlemlerin %68'i para transferlerinden oluşuyor. Yatırım işlemleri ise pastadan %23 pay alıyor.

Kısaca, yerel görünümde, müşterilerin yeni araçlarla tanıştırılmasını takiben hem aktif müşteri sayısı artacak hem de dijital bankacılığın para transferi ve yatırım işlemlerinden çok daha fazlasını vadettiği ortaya çıkacaktır.

Ülkemizde, 6493 sayılı kanun ile birlikte finansal teknoloji kuruluşları, bankaların alanlarına hızlı bir şekilde giriş yaptılar. 2020-2021 döneminde açık bankacılığın tanımlanması, bu hizmetlerin dijital kimlik olarak kullanılabilmesi, karekod standardının getirilmesi, bilgi sistemleri yönetmeliğinin gibi önemli düzenlemeler yapıldı. Bunun yanında, yine düzenleyici otorite tarafından atılan uzaktan kimlik tespiti ve elektronik ortamda sözleşme ilişkisi kurulmasına ilişkin yönetmelik yayımlandı.

Önümüzdeki dönemde, mevzuatın bu alanda daha da güçlendirileceği ve yeni yatırımları daha da destekleyeceği öngörülebilir.

Bu olumlu trende rağmen blokzincir uygulamalarının geliştiği, IoT dünyasının derinleştiği ve yapay zeka kullanımının tabana yayıldığı bir finans dünyası henüz oldukça uzağımızda. Bu durum hem küresel hem de yerel pazar için geçerli ve atılması gereken hem çok hem de uzun adımlar var.

Bu olumlu görünümün yanında salgın sürecinin iyice hızlandığı bu köklü dönüşüm süreci, beraberinde bazı endişeleri de getiriyor. Özellikle finansal sektörde kullanılacak uygulamaların güvenliği ve çeşitliliği henüz keşfedilmemiş bir mecra olarak karşımızda duruyor. Teknoloji kullanımı yaygınlaştıkça siber güvenlik konusunda daha önce görülmemiş boyutta testlerle karşılaşılması olası. Veri güvenliği hiç olmadığı kadar önemli ve teknoloji, karşı taraf için de gelişiyor...

Diğer yandan, kripto paralar tarafında da berrak bir piyasa ortamı bulunmuyor. Kripto paraların erken yıllarında yaşanan bazı olumsuz deneyimler ve taşınan miras halen çok sayıda yatırımcı için bir soru işareti. Bunun yanında, 2021 yılında yaşanan spekülasyon fiyat hareketleri de piyasanın derinleşmesi ve oturmasının önündeki en önemli engellerden.

Atılan twitler eşliğinde devasa fiyat hareketlerinin yaşandığı bu mecrada güvenin tesis edilmesi büyük önem arz ediyor. Üstelik bu durum, kanun koyucuların da kripto para evreni aleyhinde (ülkemizde de para transferlerinin sınırlandırılması gibi) bazı düzenlemeler yapmasına yol açıyor.

Sisteme dair soru işaretlerinin artması, bu alanda gelecek düzenlemelerin de kısıtlayıcı olma ihtimalini artırıyor.

Ülkemiz finans dünyası için önemli gelişme, BDDK'nın bankaların uzaktan kimlik tespiti ve elektronik ortamda sözleşme yapabilmesine ilişkin yönetmeliği oldu. Dijitalleşme yolunda uzun süredir beklenen bir adım olan ve bankacılık işlemlerinde hayatımızı kolaylaştıracak bu yönetmelik, 1 Mayıs'ta yürürlüğe girdi.

Bu düzenlemenin ardından diğer finansal kurumlar (leasing, factoring, yatırım, e-para vd.) için benzer alt düzenlemelerin ilgili düzenleyiciler tarafından bir bir yayınlanması beklenmektedir.

Bu mecrada, TCMB ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ortak çalışması sonucu yayımlanacak düzenleme tüm piyasa tarafından merakla bekleniyor. Düzenlemenin suç gelirlerinin aklanmasından vergilendirmeye, saklama hizmetlerinin asgari gereksinimlerinden otoritelerin sorumluluk alanlarının tespitine kadar geniş bir çerçevede olması bekleniyor.

Sektör analizi

S

- Finansal sektörün ihtiyacı olan maliyet verimliliği, hız ve güvenlik konularında sunduğu çözümler
- Doğru uygulamalarla gelen operasyonel verimlilik
- Pazara giriş kolaylığı
- Büyük talep tabanı ve temelli değişen müşteri beklentileri

W

- Pahalı işgücü, yetişmiş eleman sıkıntısı
- Ciddi şekilde artan rekabet sebebiyle düşen karlılık ve şirket değerlemeleri
- Yeni şirketlerin maruz kaldığı yönetsel problemler ve riskler
- Geleneksel finans sektörünün sahip olduğu finansal stres deneyimi ve birikiminin olmaması

O

- Sektörün yüksek büyüme potansiyeli ve küresel tüketici farkındalığının görece düşüklüğü
- Teknoloji maliyetlerindeki düşüş ve internetin yaygınlaşması gibi sosyal değişimler
- Geleneksel bankacılık elemanları ile verimli işbirliği fırsatları
- Firmaların yaptıkları işin artık anlaşılır olması sayesinde fonlama imkanlarının gelişmesi
- Devlet yönetimlerinin sektörel desteklerini artırması

T

- Siber güvenlik ve veri gizliliğine dair yoğun endişe ve baskılar
- Daha önce test edilmemiş boyut ve güçte siber saldırı riski ve bu riskin sistem üzerinde yaratabileceği kırılganlık
- Mevzuata dair belirsizlikler ve olası olumsuz gelişmeler
- Mevzuat boşlukları sebebiyle yaşanabilecek yolsuzluklar ve gelişebilecek güven bunalımları

İletişim:

Sinem Cantürk;

Bilgi Sistemleri Risk Yönetimi
Bölüm Başkanı,
Şirket Ortağı,
Fintech Sektör Lideri
scanturk@kpmg.com

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Clients & Markets
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 1-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Folkart Towers Adalet Mah. Manas Bulvarı
No:39 B Kule Kat: 35 Bayraklı 35530 İzmir
T : +90 232 464 2045

Bursa

İnallar Cadde Plaza, Balat Mahallesi
Mudanya Yolu Sanayi Caddesi No: 435 K:5
D:19-20 Nilüfer Bursa
T : +90 232 464 2045

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG adı ve KPMG logosu, bağımsız üye şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonun lisansı altında tescilli ticari markalardır. KPMG International Limited ve ilişkili kuruluşları müşterilere herhangi bir hizmet sunmamaktadır.

© 2021 KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., şirket üyelerinin sorumluluğu sundukları garantiyle sınırlı özel bir İngiliz şirketi olan KPMG International Limited ile ilişkili bağımsız şirketlerden oluşan KPMG küresel organizasyonuna üye bir Türk şirkettir.
Tüm hakları saklıdır.